

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIY TA'LIM, FAN VA INNOVATSİYALAR VAZIRLIGI
NAMANGAN MUHANDISLIK-QURILISH INSTITUTI

"TASDIQLAYMAN"
NamMQI rektori
SH.T.Ergashev
2024.08.20.

TEXNIK-TIZIMLARDА AXBOROT TEKNOLOGIVALARI

FANINING O'QUV DASTURI

Bilim sohasi: 1000 000 - Xizmatlar

Ta'lim sohasi: 1040000 - Muhandislik ishi

Ta'lim yo'naliishi: 61040200- Yo'l xarakatini tashkil etish

Namangan – 2024 y

Fan/modul kodи	O'quv yili	Semestr	ECTS – Kreditdar
TTATI204	2024-2025	2	4
Fan/modul turi	Ta'llin tili	Haftadagi dars soatları	
Majburiy	O'zbek	4	
Fanning nomи	Auditoriya mashg'ulotlari (soat)	Mustaqil ta'lim (soat)	Jami yuklama
1. Texnik tizimlarda axborot texnologiyalari	60 <i>30m / 30l</i>	60	120
2. Fanni o'qitishdan madsad - talabalarda texnik tizimlarda axborot texnologiyalariga doir masalalarni o'rganish, texnik tizimlarda masalalarni dastur orqali yechish, dasturlarni o'rnatish, sozlash ishlari, muhandislik masalalarini hal qilishda kompyuter texnologiyalaridan foydalanshga asoslangan zamonaviy axborot texnologiyalaridan foydalansh va amaliyotda sinab ko'rish hamda ulardan foydalansh bo'yicha bilim, boshlang'ich konikmlar hosil qilish va malakasini shakllantirishdir. Fanning vazifasi - talabalarga texnik tizimlarda axborot texnologiyalarining o'nli, sohaga oid malumotlarni shakllantirish, qayta ishlash va uzatish, texnik tizimlarda kompyuter grafikasidan foydalansh, multimedia texnologiyalari, zamonaviy avtomatlashtrilegan loyihalash tizimlari va ularning texnik sohalarda qollanishi, shuningdaek yuqori darajali dasturlash tillari yordamida dasturlash masalasi, ma'lumotlar bazalari bilan ishslash asoslari hamda kompyuter tarmoqlari bo'yicha zaruriy bilimlar berish, axborot va telekommunikatsiya texnologiyalaridan kasbiy faoliyatda foydalansh tarkibi, vazifalari va imkoniyatlарини o'rganish hamda ko'nikma va malakalarni shakllantirishdan iborat	I. Fanning mazmuni		

II. Asosiy nazarly qism (ma ruza mashg'ulotlari)

2.1 Fan tarkibiga quyidagi mavzular kiradi:

1-mavzu. Texnik tizimlarda zamonaviy kompyuter texnologiyalaridan foydalanan asosiy yo'nalishlari. Zamonaviy kompyuterlarning arxitekturasi va tarkibiy tuzilmasi.

Texnik tizimlarda axborot kommunikatsiya texnologiyalarining (AKT) asosiy vazifalari va yo'l xarakatini tashkil etish sohasida qo'llanilishi. O'zbekistonda AKT sohasini rivojlanitishdagi asosiy yo'nalishlar, analdag'i qonunlar. AKT ni transport yo'nalishlarida tadbiq etish tanoyllari, raqamli iqtisodiyotni rivojlantrish mabsadida raqamlı infratuzilmani modernizatsiya qilish. Axborot texnologiyalarining texnik va dasturiy ta'minoti. Texnik vositalar(Hardware). Asosiy va qo'shimcha qurilmalar, ularning ishlash prinsipi. Dasturiy ta'minot. Dasturiy vositalar (Software). Dasturiy ta'minot turlari. Operatsion tizim tushunchasi. va uning turlari.

Soha mutaxassisasi ish joyining tarkibi. Mutaxassisining asosiy dasturiy ta'minoti.

2-mavzu. Kasbiy faoliyatidagi xujjatarni qayta ishlash texnologiyalari. Matn redaktorlari, elektron jadvallar va taqdimat yaratish dasturlari.

Yo'l xarakatini taskil etish sohasiga oid xujjatlar yaratishda matn muxarriirlari turlari va ularning imkoniyatlari. Elektron jadvallar bilan ishllovchi dasturlar turlari. Taqdimot yaratuvchi daturlarning turlari va ularning imkoniyatlari. MS officedan kasbiy faoliyatda foydalanish.

3-mavzu. Ma'lumotlar ombori. Ma'lumotlar omborini boshqarish tizimlari. Yo'l xarakatini taskil etish sohasiga oid ma'lumotlar uchun ma'lumotlar ombori yaratish texnologiyalari
MS Accessda 2016 ma'lumotlar omborini yaratish usullari. Ma'lumotlar omborini loyihalash asoslar. Access ma'lumotlar omborini boshqarish tizimi. Ma'lumotlar omborini yaratish usullari. Ma'lumotlar omborining asosiy obyektlari. Jadvallarni yaratish. Ladyallar orasida bog'lanishlarni yaratish. Ma'lumotlarni kiritish, formatlash va taxrlah. So'rovnamalar, yaratish, murakkab kriteriyalar yordamida ma'lumotlami tanlab olish. Sohaga oid masalalarga ma'lumotlar ombori yaratish texnologiyalari.

4-mavzu. Zamonaev avtomatlashtirilgan loyihalash tizimlari va ularni Yo'l xarakatini taskil etish sohasida qo'llanilishi.
Loyihalash jarayonlari va bosqichlari. Avtomatlashtirilgan loyihalashda ishlatalidigan model va parametrlarini sinflash. Avtomatlashtirilgan loyihalash tizimlari struktursi va turlari. Sintez va analiz masalalari. Konseptual loyiha asosida analitik, parametrik va sonli modellar yaratish va taxli qilish. Dinamik modellashtirish usullarini o'rGANISHDA CAD, CAM, CAE tizimlarini qo'llash, texnologik jarayonlarni loyihalash tizimini avtomatlashtirishda amaliy dasturlardan foydalanish.

5-mavzu. Yo'l xarakatini taskil etish sohasidagi ekspert tizimlari va ularning dasturiy ta'minoti. Ekspert tizimlardan foydalaniш va ularni yaratish texnologiyasi. Texnik tizimlarni modellashtirish turlarining tasnifi.

Intellektual tizimlar maqsadi, funksiyalari va uslubiyati. Ekspert tizimlari. Ekspert tizimining sinflanishi, strukturasi. Ekspert tizimlari sun'iy intellektning asosiy ilovalaridan biri. Ekspert tizimlarning bilimlar bazasi. Modellashtirish tasnifi belgilar. Tizmlarning modellashtirishning sanaradorligi.

6-mavzu. Matematik modellashtirish asoslar. Statistik ma'lumotlarni qayta ishlasha maxsus dasturlar kompleksi (MATLAB,

MATHCAD.

MathCad dasturlari misoldida statik va dinamik modellarni amalga oshirish. MathCad tizimlari tarkibida dasturlash. Transport sohasidagi masalalarni tushunchalar. Dastur imkoniyatlari. MatLab dasturi haqida asosiy ifodalash va hisoblash. Bir va ikki o'chovli massivlar ustida amallar bajarish. Bir va ikki o'chovli massivlar asosida sohaga oid masalalarni yechish. Transport sohasidagi masalalarni MatLab tizimlari yordamida hisoblash

7-mavzu. Kompyuter grafikasi tushunchasi va turlari. Adobe Photoshop va Corel DRAW dasturi imkoniyatlari

Kompyuter grafikasiga kirish. Asosiy tushunchalar. Kompyuter grafikasi turlari. Zamonaev avtomatlashtirilgan loyihalash tizimlari va ularni Kimyo mulandisligi sohasida qollanilishi. Adobe Photoshopga kirish. Dasturni sozlash. Asbolar paneli. Tasvirlarni qayta ishlash usullari. Corel DRAW dasturiga kirish. Dastur imkoniyatlari. Oyna interfeysi. Obyektlar va figuralar qosil qilish. Obyektlarni tekislash. Abris. Maxsus effektlar. Rastrlash, rastri effektlar.

8- mavzu. Grafik modellashtirish asoslar. AutoCAD Mechanical avtomatlashtirgan loyihalash dasturida Yo'l xarakatini tashkil etish sohasiga oid loyihi larini yaratish texnologiyalari.

Avtomatlashtirilgan loyihalash tizimlarda grafik modellashtirish. AutoCAD Mechanical dasturi haqida umumiy malumotlar. Standart primitivlari. Geometrik ob'ektlarni tasvirlarini qurish. Obyektlar xususiyatlari. AutoCAD Mechanical dasturiy ta'minotida chizmalarini sozlash. AutoCAD Mechanical dasturida chizmalar chizish usullari. Chizma parametrlerini rostlash. Dasturi yordamida soddal chizmalar yaratish. AutoCAD Mechanical dasturiy ta'minotida o'lcham qo'yish. AutoCAD Mechanical dasturiy ta'minotida o'lchamerni sozlash. AutoCAD Mechanical dasturiy ta'minotida rang berish. AutoCAD Mechanical dasturiy ta'minotida materiallar berish.

9-mavzu. Kompas-3D avtomatlashtirgan loyihalash dasturida Yo'l xarakatini tashkil etish sohasiga oid loyihi larini yaratish texnologiyalari

Kompas avtomatlashtirilgan loyihalash tizimida grafik modellashtirish. Kompas dasturi haqida umumiy malumotlar. Dastur interfeysi. Chizish va grafik muharriri ("Compas-Graph"). Kompas-3D dasturiy ta'minotida chizmalarini biriklari. Kompas-3D dasturida chizmalar chizish usullari. Chizma sozlash. Kompas-3D dasturida chizmalar chizish usullari. Chizma parametrlerini rostlash.

10-mavzu. Kompas dasturiy ta'minotida detallar chizish va ranglarni sozlash

Kompas dasturi yordamida sodda chizmalar yaratish. Kompas-3D dasturiy ta'minotida o'lcham qo'yish. Kompas dasturiy ta'minotida o'lchamlarni sozlash. Kompas-3D dasturiy ta'minotida ranglarni sozlash. Kompas-3D dasturiy ta'minotida rang berish. Kompas dasturiy ta'minotida materiallar berish. Kompas dasturiy ta'minotida detallar chizish. Detalga material berish. Detalga o'lcham qo'yish. Mashina detallarini chizish usullari Texnik dizayn moduli.

11-mavzu. SolidWorks dasturining ishlab chiqarishni loyihalash va texnologik tayyorlash bosqichlarida Yo'l xarakatini tashkil etish korxonasi ishini avtomattashirish

3D modellasshtirish. Payvandlangan konstruksiyalarni ishlab chiqish. Gidro/aerodinamikani hisoblash. Chizmalami yaratish qobiliyat. SolidWorks dasturiya Mahsulot materialini hisobga olgan holda loyihalash. Vizualizatsiya. Ma'lumotlar bilan ishlash (ScanTo3D funktsiyası).

12-mavzu. SolidWorks dasturida Plitali metall buyumlarni loyihalash

Plitali metall buyumlarni loyihalash qobiliyat. Elektr zanjirlari bilan ishlash. Tayyor mahsulotni jondantirishni o'rganish. Ma'lumotlarni turli formatlarga eksport qilish.

13-mavzu. Kompyuter tarmoqlari. Tarmoq texnologiyalari va bulutli xizmatlar. Yo'l xarakatini tashkil etish sohasida kompyuter tarmoqlarining orni.

Kompyuter tarmoqlari turlari. Tarmoqlarni tashkil etish. Tarmoq texnologiyalaridan foydalanish. Texnik sohalarda tarmoq servisari. Texnik qurilmalarni masofaviy tarmoqda boshqarish. Kompyuter tarmoqlari topologiyasi. Internet va intranet tarmoqi, ularni tashkil etish. Internetga bog'lanish usullari. Zamonaviy gipermatn texnologiyasi. Bulutli texnologiyalar servisdan foydalanimish. Bulutli texnologiyalarda SaaS, Paas va IaaS modelari.

14-mavzu. Axborot xavfsizligi. Ma'lumotlarni himoya qilishda kriptografik usullarini qo'llash. Yo'l xarakatini tashkil etish

tarmog'da ma'lumotlarni himoyalash.

Axborot xavfsizligi tushunchasi. Axborot xavfsizligini ta'minlash. Axborotlarni himoyalash usullari. Identifikasiya va autentifikasiya masalalari. Kompyuter tarmoqlariga ruxsatsiz ullanish, yovuz niyatli harakatlар va tarmoqda ishlash qoidalarini buzish. Kompyuter viruslaridan himoyalanish. Kompyuter

tarmoqlari xavfsizligini ta'minlash vositalari. Axborotlashshirish sohasida ichki va tashqi tahidlar. Axborot xavfsizligining kriptografik usullarini o'rganish va ulurni axborot xavfsizligini oshirishda qo'llash.

15-mavzu. Texnik tizimlarda jarayonlarini algoritmlash va dasturlash. Yo'l xarakatini tashkil etish sohasiga oid masalalarni kompyuterda yechish bosqichlari. PYTHON dasturlash tili. Yo'l xarakatini tashkil etish sohasiga oid masalalarga Python dasturlash tilida dastur tuzish.

Algoritm va algoritmlash. Algoritmning xossalari. Algoritmlarni yaratish usullari va turlari. Algoritmlarni tasyvirlash usullari. yordamchi algoritmlar. Masalalarni kompyuterda yechish bosqichlari. Zamonaviy dasturlash texnologiyalari. PYTHON dasturlash tili. Dasturlash tilining asosiy elementlari. Standart funktsiyalar bilan ishlash. PYTHON dasturlash tilida chiziqqli, tarmoqlanuvchi va takrorlanuvchi jarayonlarni loyihalash va dasturlash. Strukturaviy dasturlashni amalga oshirish va muhandislik masalalarini obyektiga mo'ljallangan dasturlarga taqbiq etish. Funksiya va modullarni amaliy misollarda qo'llash

III. Laboratoriya mashg'uoltori buyicha ko'rsatma va taysiyalar

Laboratoriya mashg'uoltor uchun quyidagi maxzular taysiya etiladi:

1. Kompyuterning quirlimlarining ishlash prinsipi bilan tanishish.
2. Yo'l xarakatini tashkil etish sohasiga oid xujjalarni yaratishda matn muxarrirlari, elektron jadvallar va taqdimat yaratuvchi dasturlar bilan ishlash.
3. MS Accessda 2016da Yo'l xarakatini tashkil etish sohasiga oid ma'lumotlarni uchun ma'lumotlarni omborini yaratish.
4. Yo'l xarakatini tashkil etish sohalarida automatashtirilgan ishlash joylarini tashkillashtirish.
5. Ekspert tizimlardan foydalanish va ularni yaratish texnologiyalari.
6. MathCad va MathLab amaliy dasturlarini interfeysi matematik modellariga hisoblash ekspriment va sonli tahilini amalga oshirish.
7. Kompyuterda grafik kengaytmalar bilan ishlash texnologiyasi. Adobe Photoshop va Corel DRAW dasturlarida rasmlarni taxrirlash va logotip tayyorlashni o'rganish.
8. AutoCAD Mechanical dasturi interfeysi sozlash. Obyektlar xususiyatlar bo'limida ishlash va soddha chizmalar yaratish va rang berishni o'rganish. Loyihalash jarayonlarida AutoCAD Mechanical dasturidan foydalananish.
9. Kompas-3D dasturi interfeysi sozlash. O'lichash va koordinata tizimlarining birliklari.

10.Kompas-3D dasturida chizmalar chizish usullarini o'rganish.	11.Kompas-3D dasturida mashina detaillarini chizish usullari.	12.SolidWorks dasturida Mahsulot materialini hisobga olgan holda loyihalash.	13.SolidWorks dasturida tayyor mahsulotini jonlantirishni o'rganish.	14.Tarmoq dasturlari bilan ishlash va lokal tarmoq tashkil etish usullarini o'rganish. Gipermatn, multimediali axborot texnologiyalari bilan ishlash.	15.PYTHON dasturlash tilida chiziqli, tarmoqlanuvchi va takrorlanuvchi himoya qilish.	16.Axborot xavfsizligini ta'minlashda texnik va dasturiy ta'minoti. Tizim ishlashiga ta'sir qiluvchi kiber xujumlami aniqlash va tahliddardan jarayonlarni algoritmlash va dasturlash. Natijalarni taxlil qilish.	<i>Laboratoriya dars mashg'ulotlari tegishli kompyuter o'quv xonalari da o'tkaziladi. Talaba har bir laboratoriya dars mashg'uloliga oid ishlammalarini (bojargan ishlari) Google Drive – fayllarni saqlash mumkin bo'lgan buultli xostingda jamlab boradi va fan o'qituvchisiga taqdim etadi.</i>
IV. Mustaqil ta'lif va mustaqil ishlar							
Mustaqil ta'lif uchun tavsiya etildigidan topshirilqlar:	1. Yo'1 xarakatini tashkil etish sohasida axborot kommunikatsiya texnologiyalarining o'mi va ahaniyati bo'yicha solaga oid adabiyotlar, Internet ma'lumotlari va ilmiy-tehnik journallar asosida TAXLILIY MATERIALLAR tayyorlang.	2. Kompyuterlarning arxitekturasi va tarkibiy tuzilmasi, ularning texnik va dasturiy ta'minoti bo'yicha KROSSVORD tayyorlang.	3. Prezi, Microsoft PowerPoint, Apple Keynote, Google Slides, Libre Office Impres dasturlarida TAQDIMOT tayyorlang. Tegishli dasturlar uchun Venn Diagrammasi tuzing.	4. Zamонавиу elektron jadvallarning xaqida TAXLILIY MATERIALLAR tayyorlang. SWOT taxlilini amalga oshiring.	5. Big Data, Big Data Analytics & Data Mining bo'yicha TEZIS yozing.	6. CAD, CAM, CAE tizimlarini Yo'1 xarakatini tashkil etish sohasida qo'llanilishi xaqida TAXLILIY material tayyorlang.	7. Sun'iy intellekt tizimlari xaqida TAQDIMOT va TAXLILIY MA'LUMOT tayyorlang.
8. MatCad dasturi va unda massivlar bilan ishlash. "Magic matrix"ni amaliyotga tatiqli bo'yicha LOYIHA elementini quiring.	9. MatLab dasturi va unda massivlar bilan ishlash. "Magic matrix"ni amaliyotga tatiqli bo'yicha LOYIHA elementini quiring.	10.Grafik tasvirlarni kengaytmalarini taxlili bo'yicha SWOT taxlilini amalga oshiring.					

11.Adobe Photoshop dasturida biror turdag'i avtomobilga yangi DIZAYN bering.	12.Corel DRAW dasturida yo'nalishningiz uchun LOGOTIP tayyorlang.	13.AutoCAD Mechanical dasturida avtomobil kalpagini yangi dizaynda CHIZING.	14.PCAD va T-Flex amaliy dasturlari SWOT taxilini amalga oshiring.	15.Kompas-3D dasturida avtomobil bamperini yangi dizaynda CHIZING.	16.SolidWorks va Kompas-3D dasturlari bo'yicha SWOT taxilini amalga oshiring.	17.Internet-marketing hizmatlari va Mobil-tijorat bo'yicha rivojlangan Yo'1 xarakatini tashkil etish kompaniyalari modellari taxlili bo'yicha SWOT taxilini amalga oshiring.	18.Kriptografiya va kriptotizmlar uchun KLASTER tuzing.	19.Matematik modellari: chiziqli, tarmoqlanuvchi va takrorlanuvchi xarakterdagi sohaga oid matematik tenglama va ifodalarga keltiriluvchi jarayonlar va masalalar uchun hisoblash algoritm-blokschemasi (ABS) quiring.	20.Matematik modellari: chiziqli, tarmoqlanuvchi va takrorlanuvchi xarakterdagi sohaga oid matematik tenglama va ifodalarga keltiriluvchi jarayonlar va masalalar uchun DASTUR tuzing.	Natijalarni TAXLIL qilib bering.
V. Mustaqil ta'lif va mustaqil ishlar										
Mustaqil ta'lif soatlarini samarali tashkil etish uchun yugorida berilgan mustaqil ta'lif topshiriglari tarkibidan har bir talaba tanlov asosida (fan o'qituvchisiga ko'ra) kamida 4 ta topshiriqni tanlab olishi, bajarishi va fan o'qituvchisiga topshirishli lozim.	Mustaqil ta'lif topshiriglari fan o'qituvchisi tashabbusi bilan, joriy akademik guruh negizida tashkil etilgan kichik guruhlardan iborat "talabalar Jamoasi" ga ham berilishi mumkin. Ushbu tar比da ham topshiriglari soni 4 tadan kam bo'lmasligi lozim.	Shuningdek, mazkur fan doirasida, fan o'qituvchilarini va talabalarning o'zaro kelishuv xulosalariga ko'ra, muayyan kichik guruhlar uchun:	21. StartUP loyihalari;	22. Innovasion ishlammalar;	23. Texnlik (tehnologik) yangi jihozlar, prototiplar kabi masalalardan biri mustaqil ta'lif topshirig'i sifatida berilishi mumkin.	Mustaqil ta'lifning qolgan topshiriglari bo'yicha talaba individual taribda o'z usida ishlashi, shaxsiy tashabbus ko'rsatib, kelgusida:	24. mustaqil ishlash,	25. ijodiy fikrplash,	26. qaror qabul qilish va h.k.	kabi kasby kompetensiyasini rivojilanirishi
1. Yo'1 xarakatini tashkil etish sohasida axborot kommunikatsiya texnologiyalarining o'mi va ahaniyati bo'yicha solaga oid adabiyotlar, Internet ma'lumotlari va ilmiy-tehnik journallar asosida TAXLILIY MATERIALLAR tayyorlang.	2. Kompyuterlarning arxitekturasi va tarkibiy tuzilmasi, ularning texnik va dasturiy ta'minoti bo'yicha KROSSVORD tayyorlang.	3. Prezi, Microsoft PowerPoint, Apple Keynote, Google Slides, Libre Office Impres dasturlarida TAQDIMOT tayyorlang. Tegishli dasturlar uchun Venn Diagrammasi tuzing.	4. Zamонавиу elektron jadvallarning xaqida TAXLILIY MATERIALLAR tayyorlang. SWOT taxlilini amalga oshiring.	5. Big Data, Big Data Analytics & Data Mining bo'yicha TEZIS yozing.	6. CAD, CAM, CAE tizimlarini Yo'1 xarakatini tashkil etish sohasida qo'llanilishi xaqida TAXLILIY material tayyorlang.	7. Sun'iy intellekt tizimlari xaqida TAQDIMOT va TAXLILIY MA'LUMOT tayyorlang.	8. MatCad dasturi va unda massivlar bilan ishlash. "Magic matrix"ni amaliyotga tatiqli bo'yicha LOYIHA elementini quiring.	9. MatLab dasturi va unda massivlar bilan ishlash. "Magic matrix"ni amaliyotga tatiqli bo'yicha LOYIHA elementini quiring.	10.Grafik tasvirlarni kengaytmalarini taxlili bo'yicha SWOT taxlilini amalga oshiring.	

<p>V. Fan o'qitilishining natijalari (shakllanadigan kompetensiyalar)</p> <p>Fanni o'zlashtirish natijasida talaba:</p> <ul style="list-style-type: none"> texnik tizimlarga oid axborotlar bilan ishlashda zamonaviy kommuniikatsion texnologiyalarni tassavur va bilinnga ega bo'lishi; kompyuter tizimlarining dasturiy va texnik vositalarini, elektron hujjatlar, elektron hujjatlar yaratishning kop foydalanuvchi rejimi, gipermatn hujjatlarini yaratish va ulardan foydalanish, elektron jadvallar bilan ishlashning zamonaviy vositalarini bilimga ega bo'lishi; konvertor dasturlar, nashriyot tizimlari, publisher dasturi; maxsus amaliy dasturlar tex, latex, equation dasturlarini texnik tizimlardagi elektron hujjatlarni rasmiy lashtirishda qo'llash; sohaga oid jadval ma'lumotlarini guruhash, tariblash, saralash va filtrash; umumlashgan elektron jadvallar bilan ishlash texnologiyasi vositalari va ularni muhandislik masalalarini yechishda qo'llay olishi; tarmoq texnologiyalaridan foydalanish, texnik sohalarda tarmoq servisiari; texnik tizimlarda vizuallashtirish masalalari; fazoviy grafikada uch ol'chamli grafikani yaratish; texnologik jarayonlarni avtomatlashtirilgan loyihalash tizimlari va ularning imkoniyatlari hamda funksiyalar; zamonaviy dasturlash texnologiyalari; dasturlash tillari va tizimlari, ularning ishlatilishi va tasnifi. dasturlash tillarining asosiy modullari; dasturlash tizimlarning o'mni, vazifasi texnik masalalarni yechishda qo'llanishiga oid ko'nikma va malakalarga ega bo'lishi kerak.
<p>4. V.I. Ta'lim texnologiyalari va metodlari:</p> <ul style="list-style-type: none"> ma'ruzalar; interfaol keys-stadilar; seminarlar (mantiqiy fiklash, tezkor savol-javoblar); guruhlarda ishlash; amaliy mashg'ulotlar; taqdimatlarini yaratish; individual loyihalalar; jamoja bo'lib ishlash va himoya qilish uchun loyihalalar.
<p>VIII. Kreditlarni olish uchun talablar:</p> <p>Talabalar tomonidan kreditlarni to'lab borish fanga oid nazariy va uslubiy tushunchalarini to'la o'zlashtirish, tablibi natijalarini to'g'ri aks ettira olish, o'reganilgan mayzular va bajarilgan topshirioqlar haqidagi mustaqil mushohada yuritish, amally va tajriba dars mashgulotlari hamda mustaqil ta'lim soatlari uchun berilgan vazifa va topshiriglarni bajarish, oraliq va yakuniy nazoratlar bo'yicha belgilangan shakklar (O'gzaki, yozma, amaly, test, assessment va h.k.)dagi topshiriglarni bajarishdan iborat</p>

Asosiy adabiyyotlar	
6	<ol style="list-style-type: none"> Mallaboyev N.M. "Texnik tizimlarda axborot texnologiyalari". Darslik, "Fazilatorgtexservis" XK nashriyoti, Nam.: 2023 y. Olimov M., Amaly matematik dasturlar paketi, Namangan: Usmon Nosir media, 2021 Mallaboyev N.M. "Texnik tizimlarda axborot texnologiyalari". O'quv qo'llanma, "Fazilatorgtexservis" XK nashriyoti, Nam.: 2022 y. Mallaboyev N.M. "Iqtisodiyotda axborot kommunikatsion texnologiyalar va tizimlar". O'quv qo'llanma, "Fazilatorgtexservis" XK nashriyoti, Nam.: 2022 y. Mallaboyev N.M. "Iqtisodiyotda axborot kommunikatsion texnologiyalar va tizimlar". Darslik, "Fazilatorgtexservis" XK nashriyoti, Nam.: 2023 y. Jakbarov O, Goyipov U,Jurayev N, Akbarov B. «Python dasturlash tili». O'quv qo'llanma, Mashrab nashriyoti, Nam.: 2022 y S.S.Saydaliyev. «Kompyuterda loyihalash». O'quv qo'llanma, Fan va texnologiya, 2019 y.
	<p>Qo'shimcha adabiyyotlar</p> <ol style="list-style-type: none"> Mirziyoyev Sh.M. Qonun ustuvorligi va inson manfaatlarini tarraqiyoti va xalq farovonligining garovi. O'zbekiston Respublikasi Konstitusiysi qabul qilinganining 24 yilligiga bag'ishlangan tantanali marosimdag'i marzuza 2016 yil 7 dekabr'.-T.: "O'zbekiston" NMU, 2016.-48 b. Mirziyoyev Sh.M. Buyuk ketajagimizni mard va olijanob xalqimiz bilan birga quramiz. - T.: "Uzbekiston" NMU, 2017.-488 b. O'zbekiston Respublikasini yanada rivojlantirish bo'yicha Xarakatlar strategiyasi to'g'risida. - T.:2017 yil 7 fevral', PF-4947-soni Farmoni. Ronald W.Larsen. Introduction to MathCad. Western Sydney University.- Australia:2014. U.Shadmanova. "Qurilishda axborot texnologiyalari". O'quv qo'llanma, O'FMJ, 2018 y. M.M.Kadiirov. "Texnik tizimlarda axborot texnologiyalari". O'quv qo'llanma, O'FMJ, 2019 y. A.A.Qahharov."Kompyuter tizimlari va tarmoqlari". Darslik, Fan va texnologiyalar, 2019 y.
	<p>Axborot manbalari</p> <ol style="list-style-type: none"> Wikipedia. Svobodnaya ensiklopediya: www.ru.wikipedia.org http://www.intuit.ru/department/informatics/intinfo/ http://www.junior.ru/students/miroshnikov/pon kod.htm www.intuit.ru http://virtual-university.eurasia.org
	<ol style="list-style-type: none"> Fanning o'quv dasturi Namangan muhandislik-qurilish instituti tomonidan ishlab chiqilgan va institut o'quv-uslubiy Kengashining 2024 yil

	<p>“<u>20</u>” <u>08</u> dagi <u>1</u>-sonli bayonnomasi bilan ma’qullangan.</p>
8.	<p>Fan/modul' uchun ma'sular: N.X.Abdullahayeva – NamMQI, “Texnik tizimlarda axborot texnologiyalari” kafedrasи katta o'qituvchisi M.B.Madraximova – NamMQI, “Texnik tizimlarda axborot texnologiyalari” kafedrasи o'qituvchisi.</p>
9.	<p>Taqrizchilar: A.M.Madraximov - “ Yo'l harakati xavfsizligi” kafedrasи mudiri, dotsent, Phd Sh.Ismoilov - “Axborot tizimlari va texnologiyalari” kafedrasи dotsenti, Phd</p>